

PDF hosted at the Radboud Repository of the Radboud University Nijmegen

The following full text is a publisher's version.

For additional information about this publication click this link.

<http://hdl.handle.net/2066/23017>

Please be advised that this information was generated on 2019-04-22 and may be subject to change.

sprake van een lichte daling van het aantal geplaatste trommelvliesbuisjes (1993 1,3% en 1994 4,5%). De incidentie bleek sterk gerelateerd te zijn aan leeftijd, waarbij incidentiepieken opvielen rond 16 maanden en 5 jaar; 6000 kinderen kregen tussen 12 en 24 maanden (incidentie 3,3%) trommelvliesbuisjes geplaatst, terwijl 16.000 kinderen op 4- en 5-jarige leeftijd behandeld werden (incidentie 4,4%). De piek rond 16 maanden volgt op het tijdstip van de gehoorscreening op het consultatiebureau, terwijl de piek rond 5 jaar overeenkomt met de gehoorscreening door de schoolarts op de basisschool.

Geconcludeerd wordt dat de incidentie van de behandeling met trommelvliesbuisjes sterk in leeftijd varieert. Hierbij lijkt gehoorscreening grotere invloed te hebben dan de in de literatuur beschreven incidentie van otitis media.

P.G.B.Mirck (Amsterdam), *Wigresectie van de uitwendige gehoorgang; de techniek van Feldmann*

Voor de chirurgische behandeling van cholesteatoom heeft de oorchirurg de beschikking over gesloten en open operatietechnieken. Wigresectie van de uitwendige gehoorgang is een uitbreiding van de techniek van Feldmann, waarbij de voordelen van open en gesloten techniek worden gecombineerd. Tijdens de operatie wordt een 'tijdelijke' radicale holte gecreëerd, waardoor onder optimaal zicht alle matrix verwijderd kan worden. Aan het eind van de operatie wordt de 'radicalisatie' opgeheven door de achterwand klemvast terug te plaatsen. Bij een 'second look'-operatie kan vervolgens een ketenreconstructie worden verricht.

Van 1986-1996 werden bij 31 patiënten operaties aan 34 oren verricht; 15 patiënten waren jonger dan 12 jaar. Van 31 oren zijn de gegevens na controloperatie bekend. Van deze 31 evalueerbare oren waren er 28 (90%) vrij van cholesteatoom en deze kregen een ketenreconstructie. Bij 3 (10%) oren werd geradicaliseerd wegens recidiefcholesteatoom, 2 (14%) patiënten waren jonger dan 12 jaar. Tot nu toe werd bij 23 oren met middenoorreconstructie een postoperatief audiogram gemaakt: bij 17 (74%) oren is de Fletcher-index minder dan 30 dB. Als complicatie ontstond 2 maal een facialisparesie met spontaan herstel. Eén operatie resulteerde in een doof oor ten gevolge van incus-stapesluxatie. Sindsdien wordt de incus standaard verwijderd alvorens de wigresectie uit te voeren.

Geconcludeerd wordt dat deze operatietechniek meer aandacht verdient en vooral bij kinderen radicalisatie kan voorkomen.

N.P.M.Rinkel, L.J.C.Anteunis, J.A.M.Engel, J.J.T.Hendriks en E.H.M.A.Marres (Maastricht), *Geconditioneerde oriëntatieresponsaudiometrie: ook geschikt voor zeer jonge kinderen*

De rijping van reactiedrempels bij het aanbieden van smallebandruis gedurende de eerste 2 levensjaren werd eerder onderzocht binnen het raamwerk van een grotere prospectieve longitudinale cohortstudie naar vroege otitis media. Hierbij werd gevonden dat op de leeftijd van 20-30 weken, bij gebruik van gedragsobservatie-audiometrie ('behavioral observation audiometry' (BOA)), de 5e en 95e percentielpunten van de gemiddelde reactiedrempels voor normaal horende, à terme geboren kinderen respectievelijk 62 dB en 77 dBHL waren. Bij gebruik van geconditioneerde oriëntatieresponsaudiometrie ('conditioned orientation response audiometry' (COR)) bij andere kinderen van dezelfde leeftijd waren deze punten achtereenvolgens 22 dB en 39 dBHL. Ter verdere vergelijking van de reactiedrempels voor beide methoden werd een groep van 50 kinderen (leeftijd: 20 tot 30 weken) audiologisch onderzocht

met zowel BOA als COR in dezelfde onderzoekssessie. Indien BOA eerst werd uitgevoerd, waren daarna de reactiedrempels voor COR circa 25 dB beter. Indien COR eerst werd uitgevoerd, verbeterden de reactiedrempels voor BOA, als een effect van het conditioneren.

Aldus geven de resultaten aan dat, zelfs op de leeftijd van 20 tot 30 weken, COR een bruikbaar onderzoeksinstrument is en nauwkeuriger het auditief functioneren reflecteert.

C.P.L.Geelen, A.M.Vermeulen, P.van den Broek, J.P.L.Brokkx en A.F.M.Snik (Nijmegen), *Spraakperceptie- en spraakproductieresultaten bij prelinguaal dove kinderen met een cochleair implantaat*

Het belang van een cochleair implantaat bij volwassenen is het herstellen van de hoorfunctie. Bij kinderen creëert het bovendien betere voorwaarden voor het leren van spraak en gesproken taal. Er werden 20 prelinguaal dove kinderen met een cochleair implantaat 1 tot 3 jaar gevolgd. Bij 6 kinderen was sprake van congenitale doofheid, de rest was doof ten gevolge van meningitis. Bij 4 kinderen was sprake van een partiële insertie van de elektrode-array. De spraakperceptie werd met de Gestel-Nijmegen-Spraakverstaanstest voor de auditieve ontwikkeling geëvalueerd. De spraakproductie werd gemeten met behulp van het 'Utrechts articulatie onderzoek' (UAO) en de 'Picture speech intelligibility evaluation'. Er was sprake van een aanzienlijke verbetering van zowel de spraakperceptie als de spraakproductie tijdens de evaluatieperiode. Bij het UAO was de helft van de kinderen 6 maanden na implantatie nog onverstaanbaar of maakte meer dan 15 fouten. Vóór implantatie was dit circa 80%. Na 2 jaar presteerden alle kinderen, ongeacht hun leeftijd, in de laagste foutencategorie, die van 0 tot en met 5 fouten. Bijna de helft scoorde zelfs foutloos.

R.Buekers en J.J.T.Hendriks (Maastricht), *Vroegtijdige diagnostiek en hulpverlening aan kinderen met een taalontwikkelingsstoornis*

Kinderen met een gestoorde taalverwerving worden de laatste jaren vaker verwezen op jongere leeftijd. In 1992 en 1993 werden 120 kinderen jonger dan 3 jaar verwezen wegens een gestoorde spraak- en taalontwikkeling. Naast de spraak-taalonderzoeken kregen deze kinderen ook een of meerdere gehooronderzoeken. Indien noodzakelijk werd ook een psychopedagogisch onderzoek gedaan. In dit retrospectieve onderzoek werden de volgende gegevens bij deze groep vastgesteld: de gemiddelde leeftijd was 28 maanden (SD: 4), 78% was mannelijk en bijna 70% werd verwezen door KNO-artsen. Er was in 84% sprake van een otologische voorgeschiedenis (recidiverende otitis media met effusie, waarvan de helft KNO-heelkundige behandeling onderging. Het eerste audiologische onderzoek leverde 64 kinderen op met een normaal gehoor aan minstens 1 oor. Er werden 40 kinderen verwezen voor KNO-behandeling en 2 kinderen kregen hoortoestelaanpassing. Bij spraak-taalonderzoek bleek 45% ernstige receptieve en expressieve problemen te hebben; 38% had alleen expressieve problemen. Bij 10% van de kinderen stelde het psychologisch onderzoek vast dat de taalontwikkelingsproblematiek slechts één aspect was van een algemene ontwikkelingsvertraging. De resultaten hiervan tonen aan dat vroegtijdige diagnostiek en hulpverlening zeker mogelijk zijn. Gezien de diversiteit en heterogeniteit van de problematiek waren adviezen, behandelingen en verwijzingen ook zeer verschillend. Diagnostiek bij jonge spraak-taalgestoorde kinderen moet daarom multidisciplinair zijn.